

anderen door een klein, blinkend lorgnetje op een groote, gebochelde neus. Er lag een tintelend sarcasme op zijn hoekig gezicht.

„Kan 'k me voorstellen — 't is Godverdomme nogal een lol om met jou op één kamer te liggen,” gromde een enorme, dikke kerel met een goedig gezicht.

„Nou, meneer,” zei een lange, jonge vent, met een slappe, blonde kuif, die laag over zijn voorhoofd viel, tegen Van Marel, „die vrind van je is hier als een nette jongen gekomme, maar je weet nog niet, wat je weer thuis krijgt.”

„Weet je net niet,” bromde de dikke; „as-ie zoo doorgaat, komt-ie heelemaal niet meer thuis.”

„Nou, nou — zoo somber zullen we 't maar niet inzien,” trachtte Van Marel vroolijk te doen; en meteen zag hij met iets als angst naar die grove, groote kerels, die er over 't algemeen blozend en welgedaan uitzagen, heel anders dan Ben, en wier vijandigheid hij om zich heen voelde, gemengd met ruwe kracht, die hem onbekend was. . . . Leefde Ben tusschen deze menschen? Hoe was dat mogelijk? Maar die keek ze glimlachend aan en ze schenen hem wel te mogen, behalve die ééne, met dat lorgnetje. Wat was er toch van zijn vriend geworden?

„Zoo — is dat je meissie?” zei de jonge vent met de lok, ook het portret van Loes in zijn handen nemende. „Godverdomme — da's voor den bakker.”

„Kaassie-kaassie,” zei er één, nieuwsgierig over de schouder van de ander loerend.

„Nee, vader, da's geen kost voor jou,” besliste de blonde, het portret ondersteboven weglegend. „Kijk jij maar met je geile oogies naar de zusters hier.”

„Mooie vrouwen — die heb je nooit alleen. . . .” zong iemand achter in de kamer. Toen gingen ze één voor één weg naar de eetzaal. 'n Klein jodemannetje was de laatste; hij kwam naar Ben toe, knikte vertrouwelijk naar het bezoek en bekeek ook het portret van Loes.

„Zallefie voor je hart, wét,” lachte hij tegen Ben; dan haalde hij uit zijn zak een banaan tevoorschijn: „Hier jonge — me vrouw is gister hier geweest — die heb ze meegebracht. As je nou weer nie ete ken. . . . zoo'n banaanetje wilder altijd wel in — wét?”

„Dank je wel hoor,” zei Ben, en Van Marel zag, dat er een goedige mildheid over zijn gezicht gegleden was — „kom dalijk maar eens bij mij — ik heb ook wat.” Het joodje knipoogde en was ineens weg. Ben glimlachte nog. „'n Beste kerel,” zei hij.

Dan ging ook Van Marel weg; hij zou in 't dorp gaan eten, en van halftwee tot drie mocht hij toch niet bij Ben zijn, omdat die dan moest rusten.

Om drie uur ging hij nog even bij de dokter aan. Het leek hem een onvriendelijk man; kort stond hij hem te woord. Hij scheen ernstig bezorgd